

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

11 mai

2012

Anul XI

nr. 17 (420)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Legea antidiscriminare
într-o nouă formulă,
prezentată de Ministerul
Justiției**

pag. 3

**Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu
atenționează autoritățile asupra proble-
mei nerespectării dreptului la pensie al
unor moldoveni care au emigrat și sînt
domiciliați în prezent peste hotare**

pag. 4

**Prevenirea actelor de
violență în școală – o
prioritate a Ministerului
Afacerilor Interne**

pag. 5

ONU se alătură evenimentelor dedicate Zilei Europei

Organizația Națiunilor Unite (ONU) se alătură grupului de organizatori ai activităților Zilelor Europei în Republica Moldova, care vor avea loc în perioada 12-19 mai. Potrivit ONU la Chișinău, Ziua Europei este un prilej în plus pentru a promova parteneriatul ONU-UE.

Agențiile ONU vor participa la acțiunile organizate de Delegația UE în Republica Moldova, în Piața Marii Adu-nări Naționale din Chișinău, unde va prezenta rezultatele parteneriatului ONU-UE în diverse domenii, se vor organiza jocuri interactive pentru copii, sesiuni de întrebări și răspunsuri, se vor distribui publicații și materiale promoționale etc. De asemenea, reprezentanții ONU în Republica Moldova vor

merge și la Comrat, pe 19 mai, pentru a prezenta proiectele comune și o inițiativă recentă și ambițioasă pentru Moldova, de promovare a energiei regenerabile, în special cea produsă din biomasă.

Reprezentanții ONU spun că importanța parteneriatului Organizației Națiunilor Unite – Uniunea Europeană este un catalizator în promovarea mesajului european în toate țările membre. Ziua Europei este sărbătorită în lume prin organizarea unor expoziții de fotografie, evenimente culturale, întruniri cu stu-

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

denții, prezentări și lansări ale inițiativelor comune. În Moldova programele, proiectele și inițiativele susținute de Națiunile Unite și Uniunea Europeană contribuie la realizarea

Centre de Carieră și mai multe locuri de muncă în R. Moldova

Mai multe Centre de Carieră vor fi deschise în patru regiuni din Republica Moldova.

În acest sens, Ministerul Economiei, PNUD Moldova și „SYSLAB International” vor oferi suport tehnic, consultativ și financiar, iar la momentul în care aceste centre vor deveni operative, ele vor fi transmise autorităților moldovenești.

Primul centru va fi stabilit în Chișinău. Acesta va avea un personal permanent în număr de cinci persoane, cetățeni ai R. Moldova, formați în centrele SYSLAB din Norvegia, cu capacitate de a pregăti anual 300-400 de persoane, inclusiv viitorii formatori pentru centrele regionale.

Scopul acestor centre constă în crearea locurilor noi de muncă cu recalificarea persoanelor cu studii, inclusiv a șomerilor existenți pentru a-i reorienta spre alte sectoare ale economiei, cu potențial de dezvoltare cum ar fi industria eficienței energetice, industria constructoare de mașini, turismul.

Acest program a fost discutat în cadrul întrevederii viceprim-ministrului, ministru al Economiei, Valeriu Lazăr cu Jan. S. Johannessen, CEO-ul SYSLAB International AS.

„Syslab International” ar putea furniza noi abordări pentru autoritățile responsabile de dezvoltarea pieței forței de muncă, suport în antrenarea unei forțe de muncă motivate pentru sectoarele privat și public, oferirea unei oportunități de ocupare în câmpul muncii în Republica Moldova pentru tinerii absolvenți și reîncadrarea șomerilor în câmpul muncii.

obiectivelor de dezvoltare ale țării, unul dintre acestea fiind integrarea europeană a Republicii Moldova.

„Împreună am reușit să acordăm asistență populației din regiunea transnistreană a Moldovei, împreună ne concentrăm eforturile pe domenii în care cetățenii țării, indiferent de statut social sau de regiune geografică, au nevoie de susținere: guvernare locală, drepturile omului, protecția copiilor, migrație, politici de sănătate, egalitatea genurilor, aspecte demografice, muncă decentă, integrarea refugiaților, asistență la frontieră și multe al-

Nicolae Timofti a discutat cu președintele UEFA despre infrastructura fotbalistică și corupția din fotbalul moldovenesc

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a avut o întrevedere cu președintele Uniunii Asociațiilor Europene de Fotbal, Michel Platini.

Șeful statului l-a informat pe Michel Platini despre intenția autorităților moldovene de a reconstrui Stadionul Republican, care a fost demolat în urmă cu mai mulți ani. Președintele UEFA a dat asigurări că forul fotbalistic european va sprijini acest proiect, analizat în prezent de experți ai UEFA și ai Federației Moldovenești de Fotbal. Michel Platini a declarat, de asemenea, că UEFA se va implica și în dezvoltarea, în Republica Moldova, a centrelor de fotbal pentru copii și juniori.

Nicolae Timofti și Michel Platini au mai discutat despre corupția din fotbalul moldovenesc. Șeful statului a afirmat că organele de drept din Republica Moldova vor desfășura, în timpul apropiat, acțiuni de prevenire și de eradicare a corupției din fotbal, după exemplul altor state europene, ca Italia și Polonia.

Potrivit Administrației Prezidențiale, Nicolae Timofti i-a mulțumit lui Michel Platini pentru vizita sa în Republica Moldova. Președintele UEFA a fost însoțit de consilierul pe probleme de dezvoltare a fotbalului la UEFA, Ionuț Lupescu.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

„Expert-Grup”: Sîntem îngrijorați de situația din sectorul construcțiilor

Analizii economici de la „Expert-Grup” bat alarma asupra situației grave din mai multe sectoare industriale ale țării. În ultimele luni s-a înregistrat o scădere de 49% a producției nemetalifere, 44% a produselor de morărit. Experții atrag atenția asupra situației în care se află momentan industria construcțiilor.

„Avem o îngrijorare privind situația în sectorul de construcții. Toate evoluțiile externe ne determină să credem că situația în acest sector este supusă unui risc major. Cererea în sectorul de construcții e bazată în fond pe remitențe, însă acestea nu urmează să crească în timpul apropiat”, a menționat expertul Ana Popa, în cadrul unei emisiuni radiofonice. Analizii de la „Expert-Grup” au remarcat că, deocamdată, nu se poate vorbi de o creștere în anumite ramuri industriale. „Doar în cazul liberalizării exportului de vinuri ne putem aștepta la o anumită creștere, însă nesemnificativă”, a afirmat A. Popa.

La Chișinău a fost reținut un terorist turc, dat în căutare de Interpol

Pe Aeroportul Chișinău a fost reținut un terorist turc, dat în căutare internațională, a declarat un colaborator al Serviciului de presă al MAI al RM.

Bărbatul în vîrstă de 48 de ani a fost arestat în momentul cînd a sosit în capitala Moldovei, cu cursa de la Frankfurt pe Main, ca să viziteze o cunoștință.

Potrivit datelor poliției, care refuză să dezvăluie numele celui reținut, suspectul a fost condamnat la Ankara, la 6 ani privațiune de libertate, pentru finanțarea terorismului. El este, de asemenea, membru al unei organizații teroriste.

Acum bărbatul reținut se află în izolatorul Comisariatului General de Poliție Chișinău. Autoritățile pregătesc actele pentru extrădarea lui în Turcia.

Moldovenii care muncesc peste hotare au trimis acasă în luna martie peste 110 milioane de dolari

Doar în luna martie a acestui an, moldovenii care muncesc peste hotare au trimis în țară 112,42 milioane de dolari SUA, dintre care 98,87 milioane au fost transferați prin STIB (Sisteme de transfer internațional de bani utilizate în Republica Moldova).

Astfel, trimestrul 1 (T1) din acest an înregistrează o valoare a banilor transferați de peste hotare de 288,72 mil. dolari SUA, cu 12,87 mil. dolari SUA mai mult față de T1 2011. În T1 2012, cei mai mulți bani au fost transferați în dolari SUA, ponderea lor fiind de 41,8 la sută din totalul transferurilor.

Moneda europeană se află la mică distanță de dolarul american, poderea acesteia fiind de 39,2 la sută. Transferurile în ruble rusești au fost de 19 la sută.

În 2011, valoarea transferurilor de peste hotare a însumat echivalentul a 1,45 miliarde de dolari SUA.

Primăria solicită denunțarea actelor de corupție

În contextul recentelor cazuri de corupție, din 5 și 7 mai curent, constatate de agenții anticorupție, Primăria municipiului Chișinău solicită în continuare informații relevante de la cetățeni și agenții economici, nume de persoane concrete implicate în acte de corupție, pentru descoperirea și probarea cazurilor similare, în vederea combaterii corupției.

Vinerea trecută, angajații CCCEC au reținut un funcționar al Direcției juridice a Primăriei, fiind suspectat de luare de mită, în urma unei sesizări a primarului general al Capitalei, Dorin Chirtoacă.

Recent, organele de drept au reținut un administrator al unei rute municipale, de asemenea, suspectat de luare de mită.

Panourile publicitare de pe bulevardul Dacia vor fi demontate începînd cu 1 iunie

Potrivit viceprimarului Capitalei Nistor Grozavu aceste măsuri vor fi întreprinse dacă agenții economici nu vor demonta de bună voie bilbordurile în termen. Pînă în prezent, potrivit sursei citate, nu s-au găsit doritori să facă acest lucru. Astfel, a spus Grozavu, panourile care sînt în stare proastă și nu conțin publicitate vor fi scoase din luna mai. Amintim că, Asociația Agențiilor de publicitate din Moldova a calificat decizia primarului general al Capitalei drept un pas ilegal și intenționează să o conteste în instanța de judecată.

Reprezentanții asociației consideră că refuzul autorităților locale de a acumula la bugetul local încă 2 mil. lei pe an, de la plasarea publicității stradale, nu este logică, presupunînd că Primăria a făcut acest lucru în interesul cuiva. Anterior, primarul general al Capitalei, Dorin Chirtoacă, a dat indicații ca pînă la 1 iunie curent, toate panourile publicitare de pe bdul Dacia, plasate fără autorizare, să fie demontate.

Expert: Discriminarea femeii a devenit un fenomen înrădăcinat în Republica Moldova

Analiză a presei din perspectiva de gen, realizată de Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, arată că cele mai multe locuri de muncă în sfera politică și economică revin bărbaților. Potrivit directorului executiv al centrului, Daniela Terzi-Barbăroșie, discriminarea femeii în Republica Moldova a devenit un fenomen înrădăcinat, conceptual la nivelul tuturor păturilor sociale din țară.

Aceeași analiză arată că femeile pot fi întâlnite cel mai des în funcții din sfera culturii și divertismentului, în învățămînt, în prestarea serviciilor și în medicină. Discuții la tema poziției femeii în societate au avut loc în cadrul unei mese rotunde organizate de către Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”.

Discriminarea femeii în societatea moldovenească a fost exemplificată prin postarea a 70% din anunțurile de angajare pentru bărbați, prin absența sau existența numărului foarte mic de femei în organele de conducere ale țării (o singură femeie în Cabinetul de Miniștri, nicio femeie în lista consilierilor șefului statului, existența a 5 ministere care nu au nici

măcar o femeie în funcția de viceministru în componența lor).

Inexistența unei terminologii în domeniul politic și economic care să se acorde

pe prima pagină a ziarelor doar a numelor masculine a fost un alt factor exemplificat de participanții la masa rotundă.

Vicepreședintele Parla-

aleagă femeile în funcțiile de conducere”, a adăugat Liliana Palihovici.

În cadrul discuțiilor s-a menționat și necesitatea adoptării Legii antidiscrimi-

în gen (șef, ministru, lider, director etc.), de asemenea, a servit un argument la acest subiect. Promovarea sexului masculin de către instituțiile mass-media prin invitarea bărbaților în cadrul emisiunilor de dezbateri și publicarea

mentului Republicii Moldova, Liliana Palihovici, a declarat că trebuie de promovat femeia în societate, prin adoptarea unui cadru legal care ar stabili un echilibru de gen. „Trebuie să convingem în primul rînd electoratul feminin să

nare, care ar interzice discriminarea pe motive gender.

În Republica Moldova, femeile reprezintă 52% din populația țării. În anul 2011 au fost votate la funcția de primar 146 de femei, comparativ cu 143 în anul 2007.

CAPC: Proiectul de lege privind activitatea de întreprinzător trebuie ajustat

Proiectul de lege privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu poate fi adoptat în versiunea actuală, atenționează experții Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), care au efectuat expertiza coruptibilității documentului.

Experții CAPC sînt de părere că, deși scopurile proiectului de lege sînt binevenite, inclusiv prin limitarea intervenției abuzive a autorităților publice cu funcții de control, în nota informativă nu sînt menționate date care ar permite stabilirea stării de fapt, la momentul actual, în domeniul controlului de stat al activității de întreprinzător.

Expertul CAPC Iulian Rusu a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, că în proiect există o serie de inconsecvențe. Una dintre cele mai importante ține de timpul prevăzut pentru controale. Potrivit expertului, numărul de zile este excesiv și poate afecta activitatea întreprinzătorului.

„Se stabilește în proiectul legii un termen nou de maxim 10 zile, care poate fi prelungit încă cu 10 zile de către conducătorul autorității, dacă e vorba de un control inopinat. Să ne imaginăm că, dacă la un întreprinzător 10-15 instituții ar fi competente să efectueze controale, atunci durata controalelor ar putea fi de la 100 la 150 de zile”, a exemplificat expertul.

O altă prevedere, care în opinia expertului este periculoasă, ține de competențele controlorilor. Un element se referă la posibilitatea reprezentanților acestor autorități de a intra în spații, în

afară de domiciliu, fără acordul antreprenorilor. „Este o normă care ar putea crea probleme de compatibilitate cu Convenția Europeană pentru Protecția Drepturilor Omului.

Potrivit expertului, proiectul de lege prevede posibilitatea de a contesta decizia de a iniția un control inopinat, însă nu stabilește procedura disponibilă pentru antreprenori. „În proiectul de lege noi avem, de asemenea, inclusă instituția Agenția Națională pentru Protecția Concurenței. Dacă textul proiectului va fi adoptat în felul în care este acum, agenția va dispune de dreptul de a intra în spații fără un mandat emis de judecătorul de instrucție”, a notat expertul.

Directorul CAPC, Galina Bostan, a declarat că în viziunea centrului, acest proiect nu poate fi adoptat în versiunea în care este în prezent. „Am făcut expertiza și am expediat-o în Parlament, în baza cooperării Parlamentului cu societatea civilă. Rămîne la discreția Legislativului de a primi aceste recomandări”, a menționat Galina Bostan.

Expertiza CAPC a fost realizată în cadrul proiectului „Expertiza coruptibilității proiectelor actelor normative și legislative – etapa V”, care este susținut financiar de către Apărătorii Drepturilor Civile din Suedia și Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională. Proiectul de lege privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, autorul căruia este Ministerul Economiei, se află, în prezent, la comisiile parlamentare, pentru avizare.

ONU LANSEAZĂ CONCURSUL ANUAL PENTRU CEA MAI BUNĂ ACȚIUNE DE PROMOVARE ȘI PROTECȚIE A DREPTURILOR OMULUI

Organizația Națiunilor Unite în Republica Moldova a lansat, recent, cea de-a 8-a ediție a concursului pentru cea mai bună acțiune de promovare și protecție a drepturilor omului. Organizat anual, concursul are drept scop evidențierea și premiarea celor mai valoroase inițiative și acțiuni de apărare și promovare a drepturilor omului de către ONG-uri și mass-media. În 2012, în concurs a fost introdusă o a treia categorie de premii, pentru autoritățile publice care au demonstrat și atins rezultate excelente în protecția sau realizarea drepturilor omului în afara obligațiilor de serviciu.

Concursul se va desfășura în bază de nominalizări, publicul fiind încurajat să nominalizeze organizații ale societății civile, jurnaliști, instituții media, autorități publice etc., care au realizat contribuții recente și autentice de promovare a drepturilor omului în Republica Moldova.

În 2012, nominalizările pot fi făcute în română, engleză, rusă sau altă limbă minoritară în Republica Moldova, online pe pagina web <http://www.un.md/hr-gala/hrindex/> precum și pot fi depuse la Casa ONU. Regulamentul concursului este disponibil la http://www.un.md/news_room/pr/2012/HRGala/Regulament2012_ROM.pdf

Dosarele nominalizate, obținute în urma procesului de consultări publice, precum și în urma analizei altor materiale disponibile, bazate și pe cercetări independente, vor fi jurizate de o echipă de experți în domeniul ONG-ilor și mass-media și de un consiliu independent, format din reprezentanți ai organizațiilor internaționale, experți independenți etc.

Cîștigătorii vor fi premiați în cadrul Galei de premiere în domeniul drepturilor omului, organizată anual la 10 decembrie, de Ziua Drepturilor Omului.

Drepturile omului sînt una dintre prioritățile majore ale ONU în Moldova, constituind o parte integră a programelor sale de dezvoltare și elaborare a politicilor. Proiectele importante în domeniul drepturilor omului includ combaterea torturii, eliminarea violenței domestice, promovarea drepturilor migranților, refugiaților și apatrizilor, integrarea grupurilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, celor care trăiesc cu HIV/SIDA, grupurilor minoritare excluse precum romii și a altor persoane sau comunități marginalizate.

Legea antidiscriminare într-o nouă formulă, prezentată de Ministerul Justiției

Legea antidiscriminare are o nouă formulă, care i-a în calcul și recomandările societății civile. Despre aceasta anunță un comunicat de presă al Ministerului Justiției, care a definitivat noua redacție a proiectului legii. Documentul a fost expediat, spre avizare, tuturor instituțiilor administrației centrale de stat. Iar autorii speră să găsească susținere din partea Alianței de guvernare, dar și a opoziției, în vederea adoptării legii, aceasta fiind una din condițiile puse Republicii Moldova pentru liberalizarea regimului de vize și integrarea în UE.

Mai mulți specialiști din domeniul public și mediul neguvernamental, precum și un șir de experți europeni, inclusiv din țările cu o bogată tradiție creștină, au lucrat asupra definitivării noii redacții a proiectului Legii privind prevenirea și combaterea discriminării.

Potrivit sursei citate, necesitatea unor modificări în varianta anterioară a inițiativei legislative a fost determinată de numeroasele apeluri

lansate, în ultima perioadă, de reprezentanții societății civile din Moldova, dar și de cele ale comunităților moldovenilor de peste hotare. Totodată, Ministerul Justiției a ținut cont de recomandările formulate de instituțiile europene, care au atras atenția că excluderea oricăruia dintre criteriile formulate în proiect va afecta în mod egal, prin acțiuni discriminatorii, drepturile fundamentale ale omului și, deci, integritatea viitoarei legi.

De asemenea, autorii proiectului au luat în considerație și temerile exprimate de o parte a clerului Mitropoliei Moldovei, dar și a creștinilor de rînd. Ca rezultat, textul proiectului a fost completat cu prevederi care stipulează expres

că dispozițiile legii nu vor afecta în niciun fel modul de activitate al cultelor religioase și nu se aplică referitor la adopție sau căsătorie.

Ministerul Justiției a reiterat că scopul urmărit prin adoptarea acestui proiect ține exclusiv de prevenirea și combaterea discriminării pe

orice criteriu, promovează interesele tuturor cetățenilor și nu lezează în niciun fel valorile etico-morale promovate de Biserica Ortodoxă, care corespund, de altfel, normelor consacrate de Constituția Republicii Moldova și alte acte legislative în vigoare.

Ministerul Justiției își exprimă, de asemenea, speranța că proiectul legii va găsi susținerea necondiționată a tuturor partidelor parlamentare, atât a celor din Alianța de guvernare, care s-au angajat ferm pe calea integrării europene, cât și a opoziției, tocmai pentru că elaborarea acestui document a fost inițiată în perioada guvernării PCRM.

În aceeași ordine de idei, Ministerul Justiției și-a anunțat disponibilitatea de a supune proiectul unor ample dezbateri publice, la care sînt invitați să participe toți actorii vizați, cu intenția de a oferi toate explicațiile necesare pe seama prevederilor cuprinse în conținutul acestuia.

Lilia DUMINICA

Moldova: Primele acțiuni concrete în vederea implementării reformei CEDO

Republica Moldova demonstrează prin acțiuni concrete intenția de a susține reforma Curții Europene pentru Drepturile Omului și face primii pași în acest sens. Guvernul a adoptat, în cadrul ultimei ședințe, două hotărâri relevante în contextul reformei CEDO. Documentele se înscriu în procesele de reformare a Curții Europene și mecanismului de protecție a drepturilor omului, instituit de Convenția Europeană cu privire la Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului.

Prima hotărîre adoptată de Executiv vizează inițierea procedurii naționale de selecție a judecătorului ce va reprezenta Republica Moldova la Curtea Europeană, iar a doua hotărîre presupune delegarea a trei juriști secunzi care vor asista Grefa Curții Europene la examinarea cazurilor împotriva Moldovei.

Startul procesului de reformare a Curții Europene, instituit prin Convenția Europeană cu privire la Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului, a fost dat prin declarațiile reprezentanților statelor membre ale Consiliului Europei formulate la Interlaken și Izmir și, recent, prin Declarația de la Brighton.

Reforma Curții Europene și a Convenției Europene a fost susținută de Guvernul Republicii Moldova la primele două conferințe ministeriale, iar pe 20 aprilie 2012, o delegație condusă de ministrul Justiției, Oleg Efrim, s-a alăturat inițiativelor formulate de statele membre pentru consolidarea eforturilor îndreptate spre reformarea Curții Europene. Oleg Efrim a declarat, atunci, că „existența și viabilitatea în-

altei Curți nu mai este deja exclusiv în grija instituției propriu-zise și a Guvernului. Astfel, toate instituțiile statelor semnatare ale Convenției Europene, autoritățile administrative, organele de urmărire și ale procuraturii, parlamentele naționale și instanțele judecătorești urmează să joace rolul lor în consolidarea sistemului Convenției și atingerea noilor standarde”.

Revenind la acțiuni, trebuie să menționăm că, prima hotărîre de Guvern, cu privire la instituirea Comisiei pentru selectarea candidaților la postul de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplینirea postului de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a fost adoptată în contextul noii rezoluții a Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei, prin care au fost aprobate Liniile

directorii și Ghidul de bune practici cu privire la procedurile de selectare a candidaților la postul de judecător la Curtea Europeană. Comisia pentru selecție își va începe lucrările în conformitate cu Regulamentul aprobat prin hotărîrea Guvernului și își va desfășura activitatea în-

ții Europene dintr-o listă de candidați propuși de Guvernul Republicii Moldova în urma unui concurs.

Potrivit ministrului Justiției, Oleg Efrim, delegarea juriștilor secunzi, finanțată de către Guvern, urmează una dintre practicile recent instituite de mai multe state

tr-o manieră transparentă și echitabilă.

Inițiativa Guvernului de a delega trei juriști secunzi care vor asista lucrările Grefei Curții Europene în procesarea cererilor adresate împotriva Moldovei se înscrie, de asemenea, în cadrul general al măsurilor adoptate de statele membre ale Convenției Europene cu scopul de a asista Curtea Europeană, după cum s-a reiterat recent în Declarația de la Brighton. Cei trei juriști secunzi au fost selectați de Grefa Cur-

te Europene, menită să diminueze volumul de cereri rămase neexamine de către Înalta Curte de la Strasbourg. Aceeași inițiativă a Guvernului urmărește să consolideze capacitatea Curții Europene de a examina prompt cererile adresate împotriva Moldovei, pentru a înlătura situația în care un reclamant este impus o perioadă îndelungată să aștepte soluționarea cazului său la Strasbourg.

Lilia DUMINICA

Acționarii băncilor vor fi obligați să implementeze standarde internaționale de transparență

Persoanele rezidente în jurisdicțiile care nu vor implementa standardele internaționale de transparență, nu vor putea deține direct sau indirect cote de participare în capitalul social al băncilor. Acest lucru se prevede, potrivit unor modificări și completări la Legea instituțiilor financiare elaborată de Banca Națională a Moldovei (BNM), în proiectul de lege prezentat spre discuții publice de către BNM.

Acționarii vor înstrăina aceste cote în decurs de un an de la data intrării în vigoare a legii, în cazul în care nu vor fi implementate standarde internaționale de transparență.

Proiectul stipulează obligativitatea obținerii permisiunii prealabile a BNM pentru deținerea cotei substanțiale în capitalul social al băncii, sub sancțiunea nulității absolute, și stabilește procedura constatării acestei nulități. Prin operarea acestor modificări, va fi instituit un mecanism transparent și detaliat de solicitare a permisiunii prealabile, ce prevăd criteriile de evaluare a calității acționariatului unei bănci.

Astfel, sînt prevăzute cinci criterii în raport cu care este apreciată orice persoană care vrea să dobîndească, direct sau indirect, o cotă substanțială într-o bancă sau să-și majoreze cota substanțială. Este vorba, în primul rînd, de reputația acesteia; calificarea, reputația și experiența oricărei persoane care va activa în calitate de administrator al băncii, ca urmare a achiziției propuse; soliditatea financiară a achizitorului potențial. De asemenea, capacitatea băncii de a respecta cerințele prudențiale înaintate față de bancă, conform prevederilor legislației în vigoare; existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, este sau a fost săvîrșită o infracțiune ori o tentativă a infracțiunii de spălare de bani sau de finanțare a actelor de terorism.

Aplicarea acestor și a altor prevederi ale legii vor stimula băncile, dar mai ales acționarii, să fie transparenți, pentru a vedea cine cu adevărat stă în spatele băncii. Acționarii și băncile vor fi obligate prin lege să notifice înstrăinările și reducerile cotelor în capitalul social al băncii, să informeze Banca Națională privind schimbarea beneficiarului efectiv al acțiunilor.

Reglementările în vigoare nu asigură transparența necesară și „au impus stabilirea unor criterii stricte de evaluare a acționariatului băncilor și prevederea expresă a unor norme cu caracter sancționator”, menționează Banca Națională.

Proiectul de lege îi permite BNM să ia orice măsuri pentru a verifica informațiile/documentele furnizate de achizitorul potențial, inclusiv prin cooperarea cu autoritățile competente interne și externe. Autoritățile competente interne sînt obligate să furnizeze informațiile solicitate de Banca Națională.

Modificarea Legii instituțiilor financiare în vederea asigurării unor mai mari transparențe privind acționarii băncilor este un angajament internațional asumat de către Republica Moldova, care a fost abordat după atacurile speculative asupra unor bănci moldovenești. Autoritățile moldovene s-au angajat în fața FMI să adopte modificările respective de către Parlament pînă la finele lunii iunie 2012.

Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu atenționează autoritățile asupra problemei nerespectării dreptului la pensie al unor moldoveni care au emigrat și sînt domiciliați în prezent peste hotare

Într-un mesaj adresat prim-ministrului Vladimir Filat, ombudsmanul a chemat Guvernul să intensifice activitățile de inițiere a unor negocieri privind semnarea unor noi acorduri de colaborare pe segmentul securității sociale cu statele unde emigrează preponderent cetățenii Republicii Moldova.

În scrisoare, avocatul parlamentar menționează că în ultimul timp, în adresa centrului parvin frecvent petiții din partea cetățenilor cu referire la nestabilirea și neplata pensiilor, în special în cazul apariției unor relații juridice cu element de extraneitate.

În conformitate cu art.2 al Legii nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind pensiile și asigurări sociale de stat, dreptul la pensie îl au asigurații domiciliați în Republica Moldova, precum și persoanele care, la data stabilirii pensiilor, nu au calitatea de asigurat, dar îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege. El se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări contra riscurilor sociale reprezentate de pierderea capacității de muncă (datorită vârstei înaintate, invalidității) sau de pierderea susținătorului.

Astfel, condițiile de bază pentru obținerea dreptului la pensie, în temeiul Legii nr. 156-XIV, din 14.10.1998, sînt atingerea vârstei de pensionare (57/62), realizarea stagiului de cotizare de 30 de ani sau minimul de 15 ani și domicilierea pe teritoriul Republicii Moldova.

Din cauza emigrării masive a populației, se creează situații în urma cărora, per-

soanele care au contribuit o perioadă îndelungată la bugetul de asigurări sociale de stat în Republica Moldova rămîn în afara sistemului de protecție socială. O situație concretă este cazul doamnei G. R., domiciliată în Slovenia, care toată viața

nu i se stabilește dreptul la pensie, deoarece, în temeiul art.36 al legii menționate, asiguratului care își stabilește domiciliul în străinătate nu i se acordă dreptul la pensie, iar în Slovenia, din motiv că nu a contribuit sub nicio formă, nu întrunește condiții de

rectă de caracterul activității social-utile prestate.

Potrivit datelor statistice, un număr mare de cetățeni ai Republicii Moldova au emigrat în ultimii ani în Belarus, Bulgaria, Cehia, Germania, Israel, Italia, Kazahstan, Rusia, Ucraina și, din cauza că

rial. Adică, pensiile se stabilesc și se plătesc din mijloacele financiare ale aceluși stat pe teritoriul căreia persoana are domiciliul. Astfel, dacă un pensionar din Federația Rusă își schimbă domiciliul în Republica Moldova, în Federația Rusă plata pensiilor este suspendată și se stabilește conform legislației de pensionare a Republicii Moldova, de către organul teritorial de asigurări sociale de la locul de trai și invers, în cazul cînd un pensionar din Republica Moldova își stabilește domiciliul pe teritoriul Federației Ruse, plata pensiilor în Republica Moldova este suspendată și se stabilește conform legislației de pensionare a Federației Ruse, la locul de trai.

Acordurile în domeniul asigurării sociale de stat încheiate de Republica Moldova cu România, Bulgaria, Portugalia, Austria, Luxemburg, Estonia și Republica Cehă prevăd stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor pe principiile contribuției și proporționalității, principii pe care se bazează și Legea nr. 489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale. Adică, fiecare stat contractant plătește partea pensiilor calculată doar pentru stagiul asigurat realizat pe teritoriul său, unde au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale de stat.

Pentru a beneficia de pensie, în baza dispozițiilor acestor acorduri, solicitantul înaintează cererea cu documentele necesare instituției competente de la locul de domiciliu, care urmează să fie transmise organismului

de legătură al celeilalte părți contractante. Data depunerii cererii în instituția competentă a celeilalte părți contractante este considerată data depunerii cererii în instituția competentă a celeilalte părți contractante.

Beneficiarul trebuie să informeze instituția competentă, în momentul solicitării pensiilor, cu privire la locul de domiciliu, numărul de cont în banca în care urmează să fie plătită pensia.

Avocatul parlamentar salută faptul că în anul 2010 au fost realizate acțiuni de coordonare a sistemelor de securitate socială, prin încheierea acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale cu unele state, unde se află preponderent cetățenii ai Republicii Moldova (Republica Portugheză, România, Marele Ducat de Luxemburg, prima rundă de negocieri pe marginea unui asemenea acord a avut loc cu Republica Polonă, Republica Estonia).

Cu toate acestea, la momentul actual nu sînt încheiate acorduri de colaborare cu Germania, Israel, Italia, Kazahstan, Slovenia, Grecia, Turcia, Spania, țări unde a emigrat un număr mare de cetățeni ai Republicii Moldova, care rămîn în afara sistemului de protecție socială.

Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu atrage atenția autorităților asupra problemei vizate, chemînd responsabilii de la Guvern să întreprindă acțiunile necesare pentru asigurarea respectării dreptului la pensie pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv celor domiciliați peste hotarele țării.

CpDOM

a activat în Republica Moldova, contribuind la bugetul de asigurări sociale de stat. Ajungînd la vîrsta de pensionare, în urma unor circumstanțe personale, a fost nevoită să plece în Slovenia, unde a și obținut cetățenia țării respective. În pofida faptului că a atins vîrsta de pensionare și a contribuit toată viața la bugetul de asigurări sociale de stat din Republica Moldova, din cauza că și-a schimbat domiciliul, nu beneficiază de pensie nici din partea Republicii Moldova și nici din partea Sloveniei.

În Republica Moldova

a beneficia de pensie sau de orice altă măsură de protecție socială.

În prezent, sistemul public de asigurări sociale se bazează pe principiul contributivității, potrivit căruia, pensia se stabilește în urma realizării stagiului de cotizare de 30 de ani, adică achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat și atingerea vârstei de pensionare, ceea ce demonstrează că dreptul la pensie este un drept dobîndit.

Respectiv, dreptul cetățeanului la asigurare cu pensie se află în dependență di-

nu sînt încheiate acorduri de colaborare pe segmentul securității sociale cu o bună parte din acestea, emigranții nu beneficiază sub nicio formă de protecție socială.

Potrivit informației prezentate de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în prezent, Republica Moldova este parte contractantă la acordurile bilaterale privind garanțiile cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii cu Federația Rusă (1995), Ucraina (1996), Belarus (1996), Uzbekistan (1995) și Azerbaidjan (1999), care se bazează pe principiul terito-

Consolidarea capacităților în cadrul reformei Ministerului Afacerilor Interne

În ultimul timp, se discută tot mai mult despre reforma Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, consolidarea tuturor eforturilor și capacităților întru realizarea eficientă a acestora devine o necesitate.

Potrivit unor date, pe parcursul ultimului an, angajații MAI și-au îndeplinit adecvat atribuțiile conferite de lege, au asigurat climatul social de stabilitate, precum și gestionarea corectă a situațiilor survenite. În pofida dificultăților și obstacolelor cauzate de dinamica și noile valențe ale fenomenului infracțional, prin rezultatele obținute, structurile ministerului au dovedit că sînt capabile să-și îndeplinească misiunile încredințate.

În cadrul reformei, conducerea Ministerului Afacerilor Interne pune accent, în special, pe rolul organizatoric și managerial al conducătorilor subdiviziunilor centrale și teritoriale ale MAI în procesul de prevenire și descoperire a infracțiunilor; asigurarea ordinii de drept și

securității în locurile publice; evaluarea capacităților instituționale și

organizaționale în gestionarea eficientă a situațiilor de urgență.

Au fost făcuți pași concreți în ceea ce privește crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea unui serviciu polițienesc modern, activitatea instituției axîndu-se pe trei aspecte de bază: fortificarea capacităților de menținere a ordinii publice și combatere a criminalității; reformarea instituției; realizarea obligațiilor asumate în contextul liberalizării regimului de vize cu Uniunea Europeană.

Deosebit de importantă a fost realizarea, pe interior, a primei etape a Planului de implementare a reformei MAI privind elaborarea cadrului legislativ; stabilirea și înlăturarea circumstanțelor ce favorizau tănuirea de la evidență a infracțiunilor;

reanimarea conlucrării cu administrația locală și abordarea în comun a problemelor de ordine publică; progresul în cooperarea internațională și cea cu organizațiile neguvernamentale; excluderea deficitului informațional în problema reformării MAI și familiarizarea personalului instituției cu obiectivele reformei și efectele scontate; fortificarea capacităților tehnice în activitatea poliției și a altor subdiviziuni ale MAI, în special, dotarea laboratoarelor criminalistice cu tehnică modernă și utilaj necesar; dotarea unor subdiviziuni cu sedii moderne și achiziționarea tehnicii speciale pentru asigurarea intervenției în situații excepționale; contractarea și instalarea sistemelor de supraveghere video, care să diminueze influența factorului uman în procesul de documentare a delictelor (supraveghere rutieră, supravegherea și documentarea reținuturilor etc.).

O prioritate preconizată a fi realizată în anul curent vizează

modernizarea serviciilor aflate în contact direct cu populația și care contribuie nemijlocit la imaginea poliției (poliția rutieră, patrula, inspectorii de sector); implementarea metodelor contemporane de investigare a crimelor, utilizînd tehnică modernă, o atenție deosebită fiind acordată modului de prestare a serviciilor și perfectare a actelor ce țin de competența MAI (caziere judiciară, autorizări, permise de portarmă și altele), prin crearea unor ghișee unice și a unor sisteme electronice de contractare a serviciului în regim online.

În opinia ministrului Alexei Roibu, „aceste schimbări vor asigura protecția adecvată a drepturilor și libertăților omului, prevenirea criminalității și soluționarea rapidă a cazurilor de comitere a infracțiunilor, precum și stabilirea unui parteneriat eficient cu autoritățile publice locale, comunitatea și organizațiile neguvernamentale”.

Cor. DREPTUL

Prevenirea actelor de violență în școală – o prioritate a Ministerului Afacerilor Interne

Si iarăși în vizor avem delicvența juvenilă. Această constituie o problemă a actualei generații, care este amplificată de fenomenul migrației. Specialiștii susțin că odată cu plecarea părinților peste hotare, o bună parte dintre copiii acestora, rămași aici, practic, rămân fără stăpîn, chiar dacă ei sînt lăsați sub tutela bunelor, rudelor etc. Educația acestor copii are de suferit enorm și din cauza faptului că, de multe ori, părinții aflați peste hotare își îndestulează odraslele financiar, iar de aici pornește șirul de consecințe.

Delicvența juvenilă este o problemă de care se preocupă atît ONG-urile de profil, cît și instituțiile statale. Întru diminuarea acestui fenomen, Ministerul Afacerilor Interne a desfășurat mai multe campanii de informare, operațiuni specializate etc.

Potrivit unui comunicat

al Direcției informare și relații cu publicul a MAI, formele agresivității întîlnite în școală sînt înjururile, jignirile, înfrîntările, intimidările și vulgaritățile. După cum am mai afirmat în numerele anterioare ale publicației noastre, cel mai frecvent, elevii preferă să rezolve singuri conflictele apărute, care deseori au o justificare minoră, însă pot culmina cu agresiuni fizice, ajungînd la amenințări și bătăi în plină stradă, organele de poliție, luînd atitudine adecvată.

Astfel, pe parcursul trimestrului I al anului 2012,

acestea au fost sesizate în privința a 75 de cazuri de violență în cadrul instituțiilor de învățămînt.

Dificultățile de adaptare, eșecul școlar sau sentimental, dezechilibrul emoțional, pe fondul unei lipse de comunicare eficientă cu părinții (din motivul lipsei acestora sau neglijării obligațiilor părintești) sau rudele, pot servi drept temei pentru comportament violent asupra propriei persoane (autoagresiune), care poate culmina cu sinuciderea. Prin urmare, pe parcursul trimestrului I al anului 2012, au fost înregistrate 18 cazuri de tentativă de suicid în rîndul minorilor (14 fete și 4 băieți, cu vîrstă cuprinsă între 13-17 ani), iar 6 cazuri s-au soldat cu deces.

De către angajații subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, au fost desfășurate, în instituțiile de învățămînt preuniversitar 3431 de lecții și convorbiri (în aceeași perioadă a anului 2011 - 3236), prin intermediul cărora, elevii au fost familiarizați cu situația la capitolul infracționalității în mediul persoanelor de vîrstă minoră, prevederile legislației penale și contravenționale la acest compartiment, precum și riscurile de victimizare la care sînt expuși aceștia, fiindu-le înaintate recomandări pentru a le evita.

Pentru prevenirea comportamentului deviant al copilului, MAI recomandă părinților:

- comunicați cu copilul dumneavoastră, acesta trebuie înțeles, iar personalitatea lui respectată;
- fiți fermi cu copilul, dar nu agresivi, violența nu re-

zolvă problemele ci, mai degrabă, le amplifică;

- interesați-vă permanent de situația școlară a copilului dumneavoastră;

- încercați să cunoașteți prietenii copiilor dvs. și familiile lor;

- asigurați în familie un climat de bună înțelegere;

- atunci cînd observați o schimbare negativă în comportamentul copilului dumneavoastră, motivați-l pentru rezolvarea în comun a problemei cu care se confruntă;

- comunicați cu copilul: lipsa dialogului creează bariere greu de trecut în relația copil - părinte;

- cînd situația pare a scăpa de sub control, adresați-vă celor care vă pot fi de ajutor (profesorilor, poliției, organizațiilor neguvernamentale, asociațiilor de tineret), care vă pot sfătui și sprijini în rezolvarea problemelor.

Cor. DREPTUL

Recomandarea CP pentru instituțiile media: Atenție cum tratați cazurile de suicid!

Consiliul de Presă face apel la responsabilitate editorială în reflectarea mediatică a cazurilor de suicid. În ultima perioadă, Consiliul de Presă (CP) a examinat mai multe plîngerii din partea consumatorilor vizavi de cazurile de suicid, care sînt reflectate de către mass-media.

Potrivit sursei, aceasta își exprimă îngrijorarea în legătură cu reflectarea tot mai frecventă a cazurilor de suicid și face apel către presa scrisă, instituțiile mass-media audiovizuale și electronice să abordeze astfel de subiecte într-un mod profesionist și echilibrat. Prin intermediul acestor materiale jurnaliștii trebuie să se angajeze să respecte dreptul la viață privată și demnitate al victimelor și membrilor familiilor acestora, în conformitate cu normele deontologiei profesionale.

De asemenea, cazurile de suicid au fost prezentate exclusiv prin prisma senzaționalului, lansînd informații și acuzații neverificate și neconfirmate oficial, fără a asigura dreptul la replică.

În același context, CP menționează că suicidul este un fenomen personal complex, iar reflectarea mediatică a acestuia nu se poate reduce la oferirea unor explicații simpliste celor întîmplare, informarea nu poate fi bazată doar pe supozițiile unor persoane, iar prezentarea tehnicilor suicidare este inadmisibilă. În reflectarea cazurilor de suicid, editorii și jurnaliștii au obligația morală să ia în calcul impactul pe care îl pot avea aceste materiale asupra altor oameni, inclusiv asupra minorilor sau a unor persoane cu psihic labil.

Doar trei copii din patru frecventează o grădiniță în Moldova

Problema veche de peste 10 ani, pare să nu-și mai găsească soluția. Recent, autoritățile au primit un grant de 4 milioane de dolari pentru a reabilita o parte din instituțiile preșcolare. Cîte grădinițe vor fi redeschise nu se știe deocamdată.

Grea încercare pentru părinții din Gangura. De cînd grădinița din sat a fost închisă, oamenii se descurcă cum pot. De cele mai dese ori, își lasă copiii în grija bunelor, rudelor sau stau și ei acasă, alături de cei mici. Lucrurile

se complică odată cu debutul sezonului agricol, cînd sătenii nu-și mai văd capul de treburii. Ca să rezolve problema, unii săteni își duc micuții la grădinița din satul vecin.

De o lună însă, și grădinița din Căinari a fost închisă pentru reparație. Acum, oamenii din cele două sate din Ialoveni nu pot miza decît pe propriile lor puteri. Într-o situație similară se află locuitorii a peste 200 de sate din Moldova, unde, la ora actuală, nu există nicio instituție preșcolară. Nici grădinițele care func-

ționează nu sînt într-o stare perfectă. Mai bine de jumătate din acestea au nevoie de reparație, autoritățile locale însă, nu au bani pentru asta. Să ieșim din criză ne ajută occidentul.

Organizația „Parteneriat Global pentru Educație” i-a oferit Moldovei 4,4 milioane de dolari. Jumătate din sumă va fi folosită pentru reabilitarea a 40 de instituții preșcolare. Care sînt acestea nu se știe deocamdată. Autoritățile promit însă, că prioritate vor avea localitățile cu cel mai mare număr de copii.

Interesele marilor puteri și perspectiva reintegrării Republicii Moldova

Pe parcursul celor 20 de ani de la declanșarea diferendului transnistrean, fiecare guvernare a Republicii Moldova a făcut mai multe tentative de a soluționa conflictul. Nici una dintre acestea însă, nu s-a soldat cu rezultate vizibile. Toată vina constă în lipsa unei strategii bine gîndite, care să stea la baza oricărei încercări de reintegrare a Republicii Moldova, care s-ar baza pe respectarea necondiționată a normelor dreptului internațional și pe o politică proactivă a Chișinăului. De această părere este directorul Institutului Independent de Studii Strategice (IISS), Nicolae Chirtoacă, și oaspeții acestuia. Opinia a fost menționată în cadrul mesei rotunde cu genericul „Interesele marilor puteri și perspectivele reintegrării teritoriale a Republicii Moldova”. În perioada lui M. Snegur era o încredere un pic exagerată în Rusia democratică și personal în Boris Elțin, care ne va ajuta să rezolvăm problema transnistreană. Perioada președintelui P. Lucinschi a fost profund marcată de relațiile personale cu Evgheni Primakov, care, de asemenea, probabil, i-a promis soluționarea diferendului. Odată cu venirea lui Vladimir Voronin – același optimism în primele luni ale guvernării PCRM, ca după aceasta, să se schimbe într-o politică foarte dură la adresa

regimului Smirnov, încercări de a găsi o soluție în parteneriat cu Federația Rusă, iar mai apoi – eforturi destul de disperate de a solicita asistență Occidentului și, în primul rînd, Statelor Unite ale Americii, acțiuni care, de asemenea, nu s-au soldat cu un rezultat pozitiv. Odată cu venirea Alianței pentru Integrare Europeană, sîntem martorii diferitor forme de diplomații, dar din nou, Moldova vine fără o strategie cît de cît formulată, care ar putea fi pusă la baza soluționării diferendului transnistrean”, a menționat Nicolae Chirtoacă în prezentarea sa.

Raportorul consideră că, deși toate normele dreptului internațional sînt în favoarea Republicii Moldova, acestea niciodată nu au stat la baza unei strategii privind soluționarea conflictului. „Mereu s-a mers pe calea cea mai simplă posibilă, care s-a dovedit a fi contraproductivă”, a spus N. Chirtoacă.

În aceste condiții, moderatorul mesei rotunde și oaspeții lui, printre care politicieni, analiști politici, foști miniștri și experți în domeniu, au formulat interesele reale ale marilor puteri vizavi de Republica Moldova și conflictul transnistrean, care ar trebui să fie luate în calcul în procesul de elaborare a unei strategii eficiente a Republicii Moldova.

Autoritățile municipale au dat start sezonului estival în Capitală

Cu o lună mai devreme decît de obicei, autoritățile municipale au dat start sezonului estival în Capitală. Funcționarii au anunțat că plajele au fost amenajate practic în totalitate, pentru amatorii băilor de soare.

Temperaturile de vară din luna mai, au luat prin surprindere autoritățile locale, acestea nefiind pregătite de a începe sezonul estival chiar din această lună. Dar vremea caldă le-a impus să acționeze mai operativ. Astfel încît, practic toate plajele din municipiu au fost deja amenajate.

Acum se lucrează asupra amenajării provizorii a plajei din parcul Morilor. Și asta pentru că, nivelul apei urmează să mai crească. Pînă acum, în zonă au fost instalate 4 cabine de schimb și au fost aduși 250 de metri cubi de nisip, în următoarele zile urmînd a fi instalate și 20 de bănci. Deocamdată, o problemă pentru cei care decid să facă aici băi de soare, este lipsa cabinelor de duș, a toaletelor și a unui magazin de unde oamenii ar putea cumpăra apă.

Chiar dacă lacul din parcul Valea Morilor nu a fost amenajat definitiv, iar stufărișul depășește nivelul apei, oamenii oricum s-au aventurat să se scalde deja.

● La solicitarea cititorilor

Atestarea provenienței copilului

Atestarea provenienței copilului este reglementată de prevederile capitolului 9 din Codul familiei. Conform prevederilor acestui capitol, rudenția este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent co-

medicală, maternitatea se stabilește pe baza documentelor medicale, a depozițiilor maritorilor sau pe baza altor probe. Copilul născut din părinți căsătoriți ori în timp de 300 de zile din momentul desfacerii căsătoriei, declarării căsătoriei nule sau decesului soțului mamei copilului are

aflării, precum și în cazul de-căderii ei din drepturile părin-tești, paternitatea se stabilește în baza declarației tatălui și a acordului scris al autorității tutelare sau prin hotărârea instanței judecătorești, dacă lipsește un astfel de acord. Declarația comună a mamei și tatălui copilului privind

de către tutorele (curatorul) copilului sau tutorele părintelui declarat incapabil. Cere-rea privind contestarea paternității (maternității) poate fi depusă timp de un an din momentul când una din persoanele menționate mai sus a aflat sau trebuia să fi aflat despre înscrierea privind pa-

mun. În primul caz, rudenția este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală. Gradul de rudenție se stabilește prin numărul de nașteri. Rudele unuia dintre soți sînt afiniți celui alt soț. Linia și gradul de afinitate sînt similare liniei și gradului de rudenție.

Drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege. Proveniența copilului de la mamă (maternitatea) se stabilește în baza documentelor care confirmă nașterea copilului de la mamă într-o instituție medicală. În cazul când copilul nu este născut într-o instituție

ca tată pe soțul (fostul soț) al mamei, dacă nu a fost stabilit contrariul. Prezumția de paternitate a soțului (fostului soț) poate fi înlăturată printr-o declarație a soților (fostilor soți) depusă personal. În cazul în care soții (unul din ei) nu se pot prezenta personal, declarația se autentifică notarial și se expediază la organul de stare civilă. Paternitatea copilului născut în afara căsătoriei poate fi recunoscută de către tatăl său printr-o declarație comună a acestuia și a mamei copilului, depusă la organul de stare civilă. În cazurile când mama este decedată, declarată decedată, incapabilă sau dispărută ori când nu i se cunoaște locul

paternitatea poate fi depusă la oficiul de stare civilă, și pînă la nașterea copilului.

Dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească, în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși, la atingerea majoratului. Paternitatea (maternitatea) poate fi contestată numai pe cale judecătorească, de către persoanele înscrise drept tată sau mamă sau de către persoanele care sînt mama sau tatăl fire-sc al copilului, de către copil la atingerea majoratului,

ternitatea (maternitatea) sau din momentul atingerii majoratului, în cazul unui minor.

Nu au dreptul să conteste paternitatea:

a) soțul care și-a dat acordul scris la fecundarea artificială sau implantarea embrionului soției;

b) persoana care a fost înscrisă drept tată al copilului în baza declarației comune a acestuia și a mamei copilului sau în baza declarației proprii, dacă în momentul depunerii acesteia știa că nu este tatăl fire-sc al copilului.

Copiii născuți în afara căsătoriei au aceleași drepturi și obligații față de părinții și rudele lor ca și cei născuți de la persoane căsătorite.

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. prezentantului „Low Cost Travel” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 65, pentru data de 4 iunie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea „Slavion” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Andronic

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bînzari Vasile, pentru data de 5 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea Penitenciarului nr. 13.

Judecător

Ion Țurcan

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pasicovschii Victor, pentru data de 7 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Plotnicova Elena privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor.

Judecător

Liubovi Brînză

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. prezentantului „Donicom-Prim” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, str. Dîmbului nr. 1/1, pentru data de 12 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SC „Axedum” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Andronic

◆ **Avocatul dvs. la domiciliu**

**La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ**

? *Dispun de o parte de teren aferent, pe care am înțeles că-l pot cumpăra adresîndu-mă cu o cerere către autoritatea locală. Nu cunosc, însă, ce acte sînt solicitate la prezentarea unei astfel de adresări.*

**Victoria Furculiță,
mun. Chișinău**

Conform punctului 8 din Regulamentul cu privire la vînzarea-cumpărarea terenurilor aferente, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1428 din 16.12.2008, pentru vînzarea-cumpărarea terenurilor aferente din domeniul privat al statului, Cumpărătorul prezintă Agenției Relații Funciare și Cadastru un demers, prin care solicită examinarea documentelor și eliberarea borderoului de calcul al prețului de vînzare-cumpărare a terenului aferent respectiv.

Demersul va conține:

pentru persoanele juridice și întreprinderile individuale: – denumirea completă de firmă, sediul și numărul telefonului de contact;

pentru persoanele fizice – numele de familie și prenumele, codul personal din buletinul de identitate sau din pașaport.

Potrivit punctului 9 din același Regulament, la demers Cumpărătorul va anexa:

1) planul geometric al terenului, elaborat în modul stabilit de legislație în baza schemei terenului aferent, elaborată de întreprinderea licențiată în domeniul urba-

nismului;

2) persoanele juridice și întreprinderile individuale – copia certificatului înregistrării de stat;

persoanele fizice – copia buletinului de identitate sau a pașaportului;

3) extrasul din Registrul bunurilor imobile, capitolele A și B, în original, sau copia autenticată și copia documentelor în baza cărora a fost înscris în Registrul dreptul de proprietate asupra bunului;

4) în cazul construcțiilor nefinalizate – autorizația de construcție și actul de inspec-tare a construcției;

5) contractul de arendă asupra terenului aferent, după caz;

6) certificatul privind coeficientul aplicat la calcularea prețului de vînzare a terenului aferent, în funcție de amplasarea și amenajarea terenului aferent, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament, eliberat de autoritatea administrației publice locale;

7) după caz, avizul autorității publice centrale în administrarea căreia se află întreprinderea, clădirile amplasate pe terenul supus formării.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL	
Numele, prenumele:	
Adresa:	
(mai 2012, nr. 17(420))	

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Iordanov Alexandru, pentru data de 6 iunie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2709/2012: ÎC „UNICA-LAUTO” împotriva lui Iordanov Alexandru privind recuperarea prejudiciului cauzat și venitul ratat.

Judecător

Elena Cojocari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Metiliova Ludmila, pentru data de 11 iunie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-2152/2012, la acțiunea SIA „Moldasig” SRL privind prejudiciul cauzat.

Judecător

Galina Moscalciuc

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vasalati Oleg, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 28, apt. 26, pentru data de 21 mai 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Paradis” care SA „Moldloto” privind încasarea sumei.

Judecător

Nadejda Mazur

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. lor: Balțat Eugeniu, Balțat Natalia, Balțat Cristina, pentru data de 22 mai 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎMGFL-11 privind încasarea datoriei.

Judecător

V. Efros

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. lor: Gridinoc Dorina, Gridinoc Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. G. Topîrceanu nr. 27, apt. 68, pentru data de 4 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Investprivatbank” către Gridinoc Ion și Gridinoc Gheorghe privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Nadejda Mazur

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cojuhari Dumitru, născut pe 06.10.1986, pentru data de 7 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cojuhari Raisa privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Serghei Papuha

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Roșca Vladimir, Roșca Valerian, domiciliati: str. P. Rareș nr. 2, apt. 7, comuna Stăuceni, pentru data de 2 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrîți în cauza civilă nr. 2-6207/11, la acțiunea DGCL Stăuceni privind încasarea datoriei.

Judecător

Gh. V. Bîrnaz

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Beregoi Vladimir, pentru data de 6 septembrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Pădureanu Constantin privind încasarea prejudiciului material.

Judecător

Veronica Negru

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Arpacî Elena, pentru data de 28 mai 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Bodean Oxa-na privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

Vicepreședintele

Judecătoriei Botanica

Iurie Cotruță

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Teut Maria, pentru data de 4 iunie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Cicadua Inga și Cicadua Irina privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

Judecător

V. Stratan

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gorceag Tatiana, pentru data de 4 iunie 2012, ora 9.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Iovu Gheorghe privind încasarea datoriei.

Judecător

Nicolae Șova

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lucovschii Oleg, pentru data de 11 iunie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Lucovscaia Svetlana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Nicolae Șova

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Varzari Nicolai, pentru data de 15 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎM „Moldasig” privind încasarea sumei.

Judecător

S. Dimitriu

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pasat Lilia, pentru data de 13 iunie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „SIBCOM&CO” SRL, pentru data de 18 iunie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Crismax” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

V. Stratan

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită, prezentarea cet. Picăllău Oleg Alexandru, domiciliat: str. M. Sadoveanu nr. 43, apt. 15, pentru data de 22 mai 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Spînu Dumitru privind încasarea datoriei.

Judecător

Ion Bulhac

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită, prezentarea reprezentantului ÎCS „Tekso Construct” SRL, pentru data de 1 iunie 2012, ora 14.15, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea ÎCS „SUNSAINE IMPEX” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

S. Daguța

***

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită, prezentarea cet. Carauș Eugen, a.n. 14.03.1980, domiciliat în mun. Chișinău, comuna Bubuieci, str. Școlii nr. 21/A, pentru data de 11 iunie 2012, ora 14.15, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Cucu Daniela privind încasarea împrumutului.

Judecător

S. Daguța

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Digori Filip Nicolae, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Unirii nr. 150, apt. 24, pentru data de 24 mai 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gandiuc Gheorghe privind neexecutarea obligațiilor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pușcarencu Tamara, cu ultimul domiciliu în Orhei, str. S. Lazo nr. 4,,A”, apt. 36, pentru data de 30 mai 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Orhei Gaz” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Procopciuc

***

Judecătoria Strășeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Trans-Palet”, pentru data de 30 mai 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Strășeni, str. Ștefan cel Mare nr. 98) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Madeco-Prim” privind încasarea datoriei.

Judecător

D. Mârzenco

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Golovco Grigore Ion, a.n. 09.06.1948, cu ultimul domiciliu: Chișinău, or. Cricova, str. Nicolae Milescu Spătaru nr. 7, apt. 9, pentru data de 4 iunie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Zbirnea Alexandra Ion către: Bargan Profira, Golub Zinaida, Mihailaș Natalia, Morari Svetlana, Sîrghi Nina și Golovco Grigore; intervenient accesoriu notarul Lencuța Iulia privind recunoașterea valabilității testamentului olograf și cererea reconvențională a lui Golovco Grigore și Bargan Polina către Zbirnea Alexandra și notarul Lencuța Iulia privind declararea nulității testamentului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorelia Varaniță

***

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Ceban Nina Mihai din satul Larga, Briceni, pentru data de 11 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 4) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Moroșan Tamara privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

E. Tverдохleb

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Viughis”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Doina nr. 104, apt. 50, pentru data de 28 mai 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Vaisman O. privind repararea prejudiciului.

Judecător

A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Liderom-Prim”, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. Cobzarilor nr. 15, pentru data de 29 mai 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SC „Crist-Valg” SRL privind încasarea forțată a datoriei.

Judecător

Nadejda Mazur

***

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Palm Construction” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, str. A. Mateevici nr. 49, pentru data de 7 iunie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Andronic

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „ICASTUR” SRL, pentru data de 7 iunie 2012, ora 11.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

Nicolae Șova

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alconsist”, pentru data de 7 iunie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Popescu Nicolae privind încasarea datoriei.

Judecător

Nicolae Șova

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Bere-Grup” SRL, pentru data de 31 mai 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir.12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Denit-OC” SRL, pentru data de 31 mai 2012, ora 9.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir.12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „D&T Instalații” SRL, pentru data de 21 mai 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir.18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

Ecaterina Silivestru

***

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Nucamit”, pentru data de 5 iulie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) unde va avea loc examinarea cauzei civile privind încasarea datoriei și prejudiciului cauzat.

Judecător

E. Cobzac

Judecătoria Telenești solicită prezentarea cet. Bucșanu Victoria Ion, domiciliată în satul Sărătenii Vechi, Telenești, pentru data de 21 mai 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Telenești, str. Ștefan cel Mare nr. 6, bir. 13) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bucșanu Andrei privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

O. Școlnic

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținând dosarul de executare nr. 056-259/12 din 20.03.12, citează, pentru data de 16 mai 2012, ora 10.00, debitorul Mircea Lilia Gavril, a.n. - 17.04.1977, c/p - 0972210364190, domiciliat: mun. Chișinău, str. Cahul nr. 8, apt. 100, pentru a face cunoștință cu materialele dosarului de executare nomonalizat, inclusiv Raportul de evaluare și Procesul-verbal de sechestru din 08.05.12, al imobilului identificat prin nr. cadastral - 0100421.113.01.100, din mun. Chișinău, str. Cahul nr. 8, apt.100, pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 336.

Concomitent, se înștiințează debitorul Mircea Lilia, că bunul imobil sus-nominalizat va fi expus realizării prin licitație publică.

Executor judecătoresc

Anatolie Bănărescu

ANUNȚ

Exacutorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, anunță, pentru data de 31 mai 2012, ora 10.00, licitație **repetată** de vânzare a următorului bun imobil sechestrat, care este format din: încăpere locativă cu suprafața de 57,5 metri pătrați, nr. cadastral – 0100108.112.01.099, amplasat pe adresa: mun. Chișinău, Șos. Muncești nr. 176, apt. 99, ce aparține cu drept de proprietate cet-lor: Garmacean Serghei, Garmacean Vasilița și Garmacean Igor.

Prețul de start – 616 080 lei (șase sute șaisprezece mii optzeci lei).

Doritorii de a participa la licitație, pînă la data de 30 mai 2012 vor depune cererea de participare cu indicarea prețului propus pentru lotul scos la licitație și dovadă de achitare a accontului în mărime de 5% din prețul inițial al bunului scos la licitație, la biroul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu.

Acontul și taxa de participare la licitație în mărime de 60 lei se va depune la contul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu nr. – 2224311909, c/f – 43242017 în BC „Victoria-bank” SA filiala nr. 11, Chișinău VICBMD2X883.

Pentru informații suplimentare, vă adresați către executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 336, tel. 54-70-41, tel. mob. 069130707.

Executor judecătoresc

Anatolie Bănărescu

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,

cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Colectivul Judecătoriei Buiucani exprimă sincere condoleanțe și profundă compasiune judecătorului Mihai Diaconu, în legătură cu trecerea în neființă a tatălui său **NICOLAI**.

Dumnezeu să-l odihnească alături de aleșii săi.

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Valentina Cebotari**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Ghenadie Vasluian**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Adriana Garbuz**, președintele Judecătoriei Rîșcani; **Ana Gavrilă**, judecător, CA, Chișinău; **Svetlana Garștea-Bria**, judecător, Botanica; **Ecaterina Palanciuc**, judecător, Centru; **Ludmila Barbos**, judecător, Ialoveni; **Ghenadie Mîra**, judecător, Soroca; **Eduard Ababei**, judecător, CA, Bălți; **Sergiu Arnaut**, judecător, CA, Chișinău; **Victor Arnaut**, judecător, Taraclia; **Ion Cazacu**, judecător Fălești; **Svetoslav Moldovan**, judecător, CSJ; **Ion Teaci**, procuror, Bender.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului
de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională
de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire
și sprijin. Vă știm recunoscători că sunteți
abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem
nevoie de acest ajutor și vom rămâne
alături de Dvs.**

BANCURI

- Cum se numește femeia care știe mereu unde este soțul ei?
- Văduvă!

***

Sună unul la poliție:
- Mi-au furat totul, și volanul și pedalele... Pune receptorul.
Sună iar peste 2 minute:
- Iertați-mă m-am așezat pe bancheta din spate.

***

Un tip intră într-o berărie:
- Dați-mi o bere, imi aștept nevasta aici.
- Brună sau blondă? - îl întreabă chelnerul.
- Nu știu, de-abia a intrat la coafor.

Psihologie: Cîteva trucuri ca să începi ziua bine

Nu întotdeauna este ușor să te trezești binedispus dimineața. Iată 9 sfaturi ca să începi ziua bine.

1. Îți reamintim o regulă de bază ca să fii în formă de la prima oră: trebuie să te culci devreme dacă te scoli devreme. În funcție de cîte ore de somn ai nevoie și de ora la care trebuie să te trezești, îți poți calcula ora la care te bagi în pat.

2. Trezește-te într-o lumină progresivă! Multe veioze și lămpi de noapte sînt concepute azi pentru a da o lumină de la slab la intens, simulînd astfel răsăritul soarelui. Trezirea nu va fi, astfel, prea dură.

3. În aceeași ordine de idei, evită soneriile stridente sau să programezi ceasul pe buletinele de știri, care nu sînt prea optimiste. E de preferat, de exemplu, să te scoli pe muzică. Se pare că asta ajută moralul în sens pozitiv.

4. După ce ai deschis ochii, mai stai cîteva minute în pat, ca să te desprinzi ușor de lumea viselor. Este un mijloc de a face mai ușoară trecerea din poziția orizontală la cea verticală.

5. Pregătește totul pentru cafeaua de a doua zi, astfel încît să nu-ți rămînă decît să apeși pe butonul filtrului de cafea. La ieșirea din duș, vei putea simți aroma cafelei proaspete, pentru ca apoi să o savurezi din ceașca ta preferată.

6. Gata, te-ai dat jos din

pat. Primul gest, înainte de a intra la duș, este să bei un pahar mare de apă. În felul acesta te rehidratezi și elimini toxinele rămase în organism peste noapte.

7. Este timpul să treci la duș. Preferabil, unul cald și prelungit, pentru a trezi corpul. Profită de acest moment și gîndește-te la lucruri fru-

moase: la cina cu partenerul sau prietenii, de exemplu. La nevoie, cîntă sub duș, pentru că se pare că așa te defulezi pentru toată ziua.

8. Înainte de micul-dejun: fă 10-12 minute de exerciții fizice, ca să-ți pui corpul în mișcare. În plus, mișcarea îți deschide și apetitul.

9. Ia micul dejun! Este

cel mai bun moment al zilei pentru a te hrăni cum trebuie. Majoritatea grăsimilor absorbite de organism dimineața vor fi eliminate pe parcursul zilei. Așadar profită! Nu uita de fructe, pentru vitamine! Cînd pleci la serviciu cu burta plină înseamnă să te asiguri că ziua începe bine!

Nunțile, umbrite de superstiții! Ce nu trebuie să facem cînd vine momentul să spunem „da”

Majoritatea femeilor visează la ziua nunții încă din copilărie. Astfel, cînd vine momentul să spună „da” totul trebuie să fie perfect. Deoarece este cea mai importantă zi din viața lor, miresele încearcă să nu sfideze destinul și țin cont de superstiții.

Deși în alte circumstanțe nu cred în superstiții, cînd vine vorba despre căsătorie, mirii încearcă să procedeze ca la carte și să evite anumite lucruri, despre care se spune că aduc ghinion. Astfel, data nunții nu este stabilită la întîmplare. Mulți tineri evită să-și programeze marele eveniment pentru luna mai, și asta pentru că, în popor, se zice că o căsătorie oficiată în această lună va fi plină de greutate.

Și mireasa trebuie să fie atentă ce bijuterii își alege. Multe tinere evită perlele, pentru că se spune că ar aduce ghinion și lacrimi, iar superstițiile nu se opresc aici. De exemplu, ploaia în timpul nunții este văzută ca un semn bun, care prevestește o viață îmbelșugată și fericită, iar zăpada ar aduce prosperitate și fertilitate. Dacă, în ziua ceremoniei, pe cer apare curcubeul atunci cuplul va avea o relație trainică.

Tradiția populară mai spune că mariajul va fi cu noroc, dacă în drum spre biserică, o pisică neagră îi va traversa drumul miresei. În schimb, superstițioșii nu ar dori să întîlnească în calea lor, în ziua nunții, un călugăr sau o măicuță.

Caleidoscop

Ce se întîmplă cînd înghițim guma de mestecat

Toți am înghițit accidental cîteva tipuri de gumă de mestecat, dar este foarte puțin probabil ca ele să se fi lipit de burta noastră. Este posibil ca bucățile de cauciuc să fi zăbovit un pic mai mult în sistemul nostru digestiv decît, să spunem, un milkshake, dar chiar și această întîrziere este discutabilă. Motivul: stomacul este, în fapt, un sistem foarte eficient în a împinge mai departe alimentele ingerate, digerare sau nedigerare.

O mare parte din ceea ce constituie o gumă de mestecat se încadrează în categoria „nedigerabil”. Saliva este implicată în primii pași privind digestia alimentelor și poate penetra anumite alimente, dar în cazul gumei, un amestec natural de gumă și rășină (circa 30% din gumă), saliva nu are mare succes.

Dar mușchii stomacului se contractă și se relaxează,

ca o rîmă, forțînd lucrurile pe care le înghițim să-și continue drumul print tractul digestiv.

Opt lucruri pe care nu le știi despre pizza

Toată lumea iubește pizza. Sînt puțini oamenii cărora nu le place acest preparat italian care a cucerit mapamondul. Iată cîteva lucruri interesante pe care, poate, nu le știi despre pizza.

Cînd se mîncă cea mai multă pizza?

Americanii spun că la ei, cea mai multă pizza se mîncă în duminică superbowl-ului. Pe locul doi se află ziua de miercuri de dinainte de Thanksgiving. Cine mai vrea să gătească cu o zi înainte de sărbătoarea Recunoștinței?

Care este cea mai mare pizza?

Cea mai mare pizza care s-a realizat vreodată avea în diametru nu mai puțin de 37 m. E cam greu să-ți imaginezi cît de mare ar fi o felie, nu?

Care este cel mai popular lanț de pizzerii?

În lume sînt peste 12 000 de restaurante Pizza Hut, cu 17 procente din piața de profil. Totuși, Domino pizza este cea mai solicitată.

Care a fost prima pizzerie din lume?

În 1830, s-a deschis prima pizzerie din lume, în Napoli: Port'Alba. Pizza se cocea cu lavă de la muntele Vezuviu.

Cînd a traversat pizza Oceanul?

În 1905 s-a copt prima pizza din Statele Unite, la restaurantul italian al lui Gennaro Lombardi din New York.

Care este cel mai popular topping?

Răspunsul este salamul. Mai sînt și adepții pizzei Hawaii care adoră șunca și ananasul.

Ce nu conținea pizza anilor 1940?

Vă vine să credeți sau nu, rețetele de pizza din acea perioadă nu conțineau carne. Pizza se făcea pe atunci cu sos, brînză și legume. Fără carne.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Liliă DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 19 sp